

Datum: 3 maart 2024

Zienswijze: Internetconsultatie Omgevingswet I en W milieu 2025

Van: Stichting Gezondheid op 1, Antoinette Verbrugge. En werkgroep gezondheid leefomgeving Bode (vanuit IJmondig c.s.), Sandra Demmers, Bas van den Born.

Aantal blz. 4 plus bijlage input omwonenden Brzo-bedrijf **Tata Steel** Plenair debat OVV-rapport 2024.

Postadres: Sandra Demmers, Sint Odulfstraat 1, 1949 BE Wijk aan Zee.

Sandrademmers@hotmail.nl

ZIENSWIJZE

Het opkomen voor een gezonde en schone leefomgeving voor mens, dier en natuur in de breedste zin van het woord – ook voor hen die hun stem niet zelf kunnen laten horen – voor deze generatie en toekomstige generaties en alle andere activiteiten die aan het doel bijdragen. Vorengenoemde is een citaat uit de statuten van ondergetekende Stichting Gezondheid op 1.

Omwonenden en recht op gezondheid van hun leefomgeving en (beschermde) natuur.

Kijkend naar de doelen van de Omgevingswet, is het onverantwoord dat uit de nota van toelichting blijkt dat nog steeds omwonenden en onafhankelijke onderzoeks- en adviesraden niet als stakeholders (belanghebbenden) worden gezien. Zij zijn namelijk (nog) niet betrokken bij de voorbereidingen van dit besluit. Dit dient wel zo te zijn.

Het OVV-rapport van april 2023*, eerdere rapporten als van de commissie Van Aartsen**, en zeer recent de Expertgroep*** rondom Tata Steel, alle rapporten concluderen dat de overheid omwonenden te weinig beschermt tegen de schadelijke emissies van bedrijven. Steeds blijkt dat gezondheidseffecten niet geëxpliciteerd worden en dus ook niet gewogen worden, hoewel voor omwonenden zowel hun gezondheid als de kwaliteit en duur van hun leven op het spel staat.

Zienswijze Internetconsultatie Omgevingswet I en W milieu 2025, stichting Gezondheid op 1 e.a.

Deskundige omwonenden en belangenorganisaties moeten gehoord worden

Omwonenden, belangenorganisaties met veel deskundigheid van de problematiek leefomgeving en (beschermde) natuur, en milieu- en gezondheidsdeskundigen moeten alsnog geraadpleegd worden.

Het geheel van het Verzamelbesluit mist de belangrijkste voorwaarde waaronder bedrijven mogen produceren: onder de condities dat ze geen schade toebrengen aan de gezondheid van omwonenden, en andere inwoners van Nederland, c.q. dieren en de natuur. En niet aan hun (beschermde) leefomgeving. Evenals dat zij geen schade mogen berokkenen door het niet borgen van digitale veiligheid.

Volwaardige continue meting emissies noodzakelijk (Zeer Zorgwekkende Stoffen ZZS), waaronder de continue lozingen Tata Steel op ons oppervlaktewater van ZZS

Wij sluiten ons daarom geheel aan bij het pleidooi van Milieuvizier (van Uffelen) van 14 februari 2024 ten aanzien van continue meting van emissies.

Voorts willen we opmerken dat benzeen-emissies maar ten dele een indicatie zijn voor PAK-emissies. Het is daarom aan te bevelen daarnaast ook naftaleen als lichtste en meestvoorkomende en vluchtige PAK continu te bemonsteren. Aanvullende opmerkingen: met betrekking tot achtergrondvervuiling en cumulatie-effecten verwijzen wij naar het Schone Lucht Akkoord in 2020 gesloten tussen Rijk, provincies en steeds groter wordend aantal gemeenten. Doel is verbetering van de luchtkwaliteit op minimaal verantwoord niveau voor omwonenden, door de aanpak van bronnen van luchtverontreiniging waarbij industrie met name wordt genoemd.

Aangezien zwaveloxiden een zeer slecht effect hebben op de leefomgeving, en omdat emissies te voorkomen zijn, bijvoorbeeld door scherper toe te zien op de kwaliteit van de grondstoffen, is het onacceptabel dat deze meetverplichting zou vervallen.

Gemeenten die dit akkoord ondertekend hebben committeren zich aan extra inzet op het gebied van verbetering van het NVTH-stelsel en het Voorzorgsbeginsel. Centraal, landelijk Toezicht en Handhaving geeft een betere garantie op goede en onafhankelijke bescherming tegen schadelijke uitstoot van bedrijven.

Wij pleiten net als de Expertgroep Gezondheid IJmond naast een Milieu Effect Rapportage (MER) ook voor een Gezondheid Effect Rapportage (GER).

<https://www.rtlnieuws.nl/economie/bedrijven/artikel/5437404/effect-uitstoot-tata-steel-op-gezondheid-wordt-onderschat>

<https://fd.nl/samenleving/1508725/experts-alleen-subsidie-als-tata-steel-gezondheid-garandeert>

Digitale veiligheid moet zsm verplicht onderdeel uitmaken van VTH Brzo-bedrijven en hun ketenpartners zoals Gasunie en hun softwareleveranciers, transport en infrastructuur (TenneT).

Inwoners hebben nu en daarna recht op een gezonde veilige leefomgeving, waaronder maximale bescherming van Natura2000. Daaronder valt ook digitale veiligheid.

Digitale veiligheid mbt Artificial Intelligence (AI), Internet of Things (IoT) en cybersecurity dient onderdeel te zijn van VTH Brzo-bedrijven zoals Tata Steel.

Vorzorgsbeginsel

Het voorzorgsbeginsel kan worden ingeroepen als er een potentieel risico is zoals digitale onveiligheid op de gezondheid en veiligheid en rechten mens, dier en plant. Een voorbeeld waarin de EU het voorzorgsbeginsel heeft toegepast, is o.a. het regelgevingskader voor chemische stoffen (Verordening EU nr.1907/2006 bekend als REACH).

Wij verwijzen ook in verband met de relevantie naar deze links:

<https://www.linkedin.com/pulse/qa-omgevingswet-aandacht-voor-gezondheid-nu-al-nodig-pim-oremans/>

OVV-rapport industrie en omwonenden

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/04/13/rapport-ovv-industrie-en-omwonenden>

Rapport "Om de leefomgeving" van de Commissie Van Aartsen

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/03/04/rapport-om-de-leefomgeving-omgevingsdiensten-als-gangmaker-voor-het-bestuur>

Zienswijze Internetconsultatie Omgevingswet I en W milieu 2025, stichting Gezondheid op 1 e.a.

Adviesrapport Expertgroep Gezondheid IJmond

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/02/28/advies-expertgroep-gezondheid-ijmond>

Belang borgen digitale veiligheid in onze samenleving in alle plannen en programma's

Kort uitgelegd door prof. ir. Herbert Bos hoofd VU Sec en lid digital society en Kiesraad.

- <https://www.youtube.com/watch?v=-kYnolUXSg8>

- <https://www.kiesraad.nl/over-ons/leden-kiesraad/herbert-bos>

Wij behouden het recht relevante aanvullingen/wijzigingen op onze zienswijze na te sturen.

Vriendelijke groet,

Bas van den Born en Sandra Demmers,

werkgroep gezondheid leefomgeving Bode, vanuit IJmondig c.s.

Mede namens Stichting Gezondheid op 1, Antoinette Verbrugge